

Asia: VN/9812/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuolemansyynt selvittämisestä annetun lain, terveydensuojelulain sekä ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain muuttamisesta

Laki kuolemansyynt selvittämisestä annetun lain muuttamisesta

Kuolemasta ilmoittaminen, kuoleman toteaminen ja kuolleen hautaaminen

On tärkeää, että laissa on määritelty aikarajat jonka sisällä kuoleman toteaminen on hyväksyttyä tehdä. Lakiehdotuksessa esitetään aikarajaksi kuoleman toteamista muutaman tunnin sisällä, paitsi sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä voidaan myös odottaa seuraavaan päivään. Erittäin hyvänä nähdään esitys, jonka mukaan ennakoidussa kuolemantapauksessa ohjeistettu sairaanhoitaja voi tehdä kuoleman toteamisessa suoritettavat tutkimukset ennen lääkärin suorittamaa kuoleman toteamista, jossa tapauksessa lääkärin tulisi tehdä ulkoinen tarkastus ja todeta kuolema viimeistään kolmen vuorokauden kuluessa sairaanhoitajan tekemistä tutkimuksista. Esitetyt aikarajat ovat perusteltuja, ja erityisesti viimeinen kohta (ennakoidun kuolemantapauksen osalta) mahdollistaa lääkäriresurssin järkevämmän käytön, ja toisaalta potilaan näkökulmasta se mahdollistaa paremmin elämän loppuvaiheen hoidon kuolinhetkeen saakka tehostetun palveluasumisen yksikössä ilman turhia sairaalasiirtoja. Myös omaisten näkökulmasta on hyvä, että vainajan siirtoja esim. päivystykseen kuoleman toteamista varten voidaan tällä ohjeistuksella merkittävästi vähentää.

Laissa on myös syytä olla määriteltyä se, kenen maksettavaksi kuuluu kuoleman toteamisesta koituvat kustannukset (tarkoittaen tässä erityisesti kuljetusta terveydenhuollon yksikköön kuoleman toteamista varten)

Vainajan ruumiin käsittely ja säilytys

Luonnoksessa todetaan että "Vainajan ruumiin siirtäminen toiseen yksikköön kuoleman toteamista varten edellyttää lääkärin nimenomaista hyväksyntää. Käytännössä siirto on mahdollinen ennakoiduissa kuolemantapauksissa, sillä lääkäri ei voi epäselvissä ja ennakoimattomissa tilanteissa saada puhelimen välityksellä riittävää kuvaa kuoleman olosuhteista ruumiin siirtämistä koskevan arvion tekemiseksi. " Tosiasiallisesti yllättävissä kuolemantapauksissakin kuoleman toteaminen tapahtuu pääsääntöisesti terveydenhuollon toimintayksiköissä, joskin niin että vainajan siirto

yksikköön tapahtuu poliisin ohjeistamana. Ei ole perusteltua kaikissa ennakoimattomissa kuolemantapauksissa ajattaa lääkäriä kuolinpaikalle, mikäli tähän ei (poliisin arvion perusteella) todeta erityistä tarvetta. Lähtökohta pitää näissäkkin olla se, että vainajan siirtäminen terveydenhuollon yksikköön on mahdollista.

Ulkomailla kuollut henkilö

-

Laki terveydensuojelulain muuttamisesta

Laki terveydensuojelulain muuttamisesta

-

Laki ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä

Laki ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä

-

Seppinen Lotta
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöryhmä Soite